

een open talenbeleid?

T a l e n b e l e i d

Een positieve visie op meertaligheid is een goed vertrekpunt. Wil je meertaligheid echter **structureel** een plek geven, dan zal elke school, opvang, speelpleinwerking,... zijn/haar visie op meertaligheid en de thuistaal van kinderen op een **eigen specifieke manier** moeten integreren in zijn/haar taalbeleid, zorgbeleid en beleid op ouderbetrokkenheid. Dit betekent niet dat je onmiddellijk moet inzetten op een volledig meertalige praktijk, maar wel dat je **minimaal** afstapt van het verbieden van thuistalen en een **tolerante houding** aanneemt.

Een **open talenbeleid**, dat vertrekt vanuit een **tolerante houding** ten opzichte van meertaligheid, kan een eerste stap zijn.

VISIETeksten zoals die van Kind & Gezin, de Vlaamse Dienst Speelpleinwerking (VDS) en het Gemeenschapsonderwijs (GO) leggen de kiemen voor een dergelijk talenbeleid:

"Bij een intense interactie die ruimte laat voor het gebruik van meerdere talen kan de eigen taal van de kinderen op een spontane manier aan bod komen." De VDS ondersteunt animatoren in het integreren en toepassen van deze visie in hun werking.

Kind en Gezin vertrekt voor haar visietekst op taalstimulering en meertaligheid vanuit het Internationaal verdrag voor de rechten van het kind: "Kinderen hebben recht op ontwikkeling. Kinderen hebben recht op participatie in de samenleving. Zij hebben recht op een eigen taal en een eigen identiteit. Elk kind is gelijkwaardig. Daarom heeft Kind en Gezin de taak om te werken rond taalstimulering bij jonge kinderen."

Het GO! wil samen met alle scholen heel bewust inzetten op een meertaligenbeleid waarbij het volledige talenrepertoire van alle lerenden wordt aangesproken om de taalvaardigheid in het Standaardnederlands en in moderne vreemde talen te verbeteren.

Het GO! wil samen met alle scholen heel bewust inzetten op een **meertalenbeleid** waarbij het volledige talenrepertoire van alle lerenden wordt aangesproken om de taalvaardigheid in het Standaardnederlands en in moderne vreemde talen te verbeteren.

» Concrete **taalAFSPRAKEN** kunnen een open talenbeleid ondersteunen. Hier alvast vijf goede manieren als mensen verschillende talen spreken:

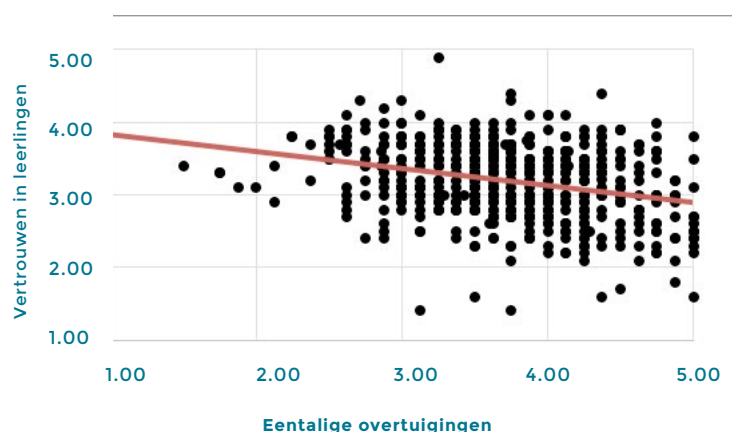
1. Praten met elkaar, hou het gezellig!
  2. Welke taal je ook spreekt, iedereen hoort erbij!
  3. Mijn thuistaal kan me helpen bij het leren van de schooltaal!
  4. Ik voel me fijn als mijn thuistaal er mag zijn!
  5. Ik wil weten wie je bent!
- (Inspiratie: Vrije Basisschool Sint-Salvator, Gent)

Vanuit een bepaalde visie en ondersteund door concrete taalafspraken kan je verder inzetten op het actief verkennen van meertaligheid, **talensensibilisering**, samen met de kinderen en jongeren, of je kan de meertalige rijkdom in jouw context heel concreet benutten in de praktijk als een steiger tot leren ('**functioneel meertalig leren**'), in de praktijk. Deze ervaringen zullen het open talenbeleid van jouw organisatie verder vorm geven.

Waarom werk maken van een positief talenbeleid?

Onderzoek in het secundair onderwijs (**Oprit 14-project**) toont aan dat er een **negatief verband** is tussen de **ééntalige overtuigingen** van leerkrachten (nl. uitsluitend het gebruik van het Nederlands in de klas, op de speelplaats en in de refter toelaten en stimuleren) en het **vertrouwen** dat ze hebben in **leerlingen** (zie de grafiek hieronder). Hoe meer leerkrachten ervan uitgaan dat er op school enkel plaats is voor het Nederlands en niet voor andere thuistalen, hoe minder vertrouwen ze hebben in hun leerlingen. Omdat in eerder onderzoek werd aangetoond dat vertrouwen van leerkrachten in leerlingen verbonden kan worden met verbeterde leerlingenprestaties, zaait deze bevinding dus twijfel over het effect van een alleen-Nederlands beleid op de prestaties van anderstalige leerlingen.

BRONNEN

1. Van Praag L., Sierens S., Agirdag O., Lambert P., Slembrouck S, Van Avermaet P., Van Braak J., Van De Craen P., Van Gorp K., Van Houtte M. (red.) (2016). 'Haal meer uit meertaligheid. Omgaan met talige diversiteit in het basisonderwijs.' Leuven: Acco.
2. Gielen S., Isçi A. (2015). 'Meertaligheid: een troef! Inspirerend werken met meertalige kinderen op school en in buitenschoolse opvang.' Sint-Niklaas: Abimo.
3. Clycq N., Timmerman C., Van Avermaet P., Wets J., Hermans P. (red.) (2014). 'Oprit 14. Naar een schooltraject zonder snelheidsbeperking.' Gent: Academia Press.
4. www.metrotaal.be